

Hibru

Whinė Naalemané ensel-rape t̄eteró beterapó

1 ¹ Mo take bitiré wouraaalu, Kótóné fo kae kae tumó, ama k̄óló wh̄irapepaae mo dekeró félimó depa, atimanémo d̄a Juda fakené noutererapepaae dua ipakalepó. ² Téyaletēi, mió i kemeratere alimó, ti Kótóné dere fo ama Naalemané dapaae yalepó. Ti fea ɔla ɔla ai naalené amatóro s̄ópóló yóo, s̄aró haetamo ó ere ɔla ɔlakélé fea ama aleyópoló, Kótóné ai sek̄éné naase tuamó mulóo, yalepó. ³ Kótóné ama mo kae ere de wisinaale ai naale tuamó deyo faletēi, mo so wh̄i feané kolópoló hākearó beterapó. So wh̄iné ai naale kilitu, ama alima ere alatóro erapóló tūénérapó. Samó ó i haemó betere ɔla ó ere ɔla feané du betere ala hāle deté fu beteropóló, ai naalené doasi fotok̄o bole foné hāle eratétóro fu beterapó. So wh̄i feané dowi ala fokóló kemetepa, ā hepen-paae fóló, wisi wisi ala fea t̄eteróló betere Doasi betere turu naase demó betalepó. ⁴ Atéturaalu, Kótóné ā mulale doiné *ensel-rape* mulale doi t̄eteró biture kaae, ā sóro beterale alanékélé, *ensel-rape* sóro beterale ala mo bosenóló teraae falapó.

⁵ Ti noatepae, Kótóné i fo erapó.

“Ȳāta, ȳālo Naale betóo, ē mió naao Aya alée f̄oo, i dere ape.”

Me fo ipó.

“Ē ama Alima betóo, ā ȳālo Naale betóo yaalopó,” ere fo-a, mé *ensel-paae* yaleé?

⁶ Téro ai fo kaae, Kótóné ama topo naale bet̄a i haepaae dapesó wouraaalu, i fo dapó.

“Kótóné *ensel-rape* fea ā aomó sukóló bitu, ama doi bet̄a hale sóro horótu betae,” erapó.

⁷ Tépatei, Talené ama *ensel-rapemó* tué muturaalu, i fo dapó.

“*Ensel-rape* ama fo erāle f̄ópóló, bes̄ē tiki alée falóo, ama kutó diratere wh̄irape simi alée falóo dua dapó,” erapó.

⁸ Tépatei, kale Naalemamó tué mutu i fo erapó.

“Kótóo, naao so wh̄i t̄eteróló kaae tare ala kemekélé ini, hāle yó tawóo, naao so wh̄i t̄eteróló kaae tawaaire alakélé, mo donoi alané kaae tawóo yaalopó.

- ⁹ Naaos hosaa mo donoi alapaae muóo, dowi ala ya mo hoyóo yalepó. Atéyaleteiné, ya tetéroló kaae tare Kótónétoró ya mo taoró beteróturaalu, naao fulumu whirape ti ya aomó beterópóló, haj fãane *wel* wei naao topomó suniyóló, ya sóro beteralepó,” erapó.
- ¹⁰ Tétu, ama i fokélé dapó.
 “Tale-ó, mo take keké nale alimó bete kaayóló fótuku mulóturaalu, haeró sãtamo naao naasenétoró alerapó.
- ¹¹ Ai aleyóló muló betere ɔla feata, doyóló aluyaalotei, ya ti hãle betó tarapó.
 Ai ɔla ɔla feata, deróló sókó fatere kuti derãakele yóló turukó fu dere kaae, doyóló mo ti kemeyaalopó.
- ¹² Whiné deró betere derãakele kuti sokóló ó me ɔla bopetu dere kaae, mió i ere sãró haetamo naao bopée sóro, kuti kisi kae derótu dere kaae, kisi sãró haetamo aleyóló mulaalopó.
 Téyaalotei, yaãa ai ere kaaetóro hãle betó taru, bitiré faaire ba fo mo kemekélé yaalo meipó,” erapó.
- ¹³ Me fo i ape.
 “Naaos bóe whirape fea yaão dóló tetéroló, naao hó aomó beteraaire be de sókó wópóló, ya yaão turu naase eró betere tikimó kaae tawóló betae,” ere fo-a, Kótóné mé *ensel*-paae yaleé?
- ¹⁴ Ti *ensel*-rape feata, Kótóné kutó diróturaalu, mo ti betaaire so whi tao sene fae yóló, doteyale keperape meié?

Wisiyóló kaae taru, kale fo wisi wosae ere fo

2 ¹ Térãpa, da feané wosale mo bete mole fo keteróló, da kópaee faosóro ai fo kutiri mulóló, mo hotowaró kaae tawaalopóló i dere ape. ² Ti noatepae, mo take Talené ama fo so whipaae yó melale fae yóló, *ensel*-rapepaaepi melalepó. Me whinétamo ai fo tikitepa, ó sya feni hórãtepa, ti ai whipaae dowi kwia mo donotóro mótua yalepó. ³ Mió danékélétamo Talené doasi tao sere ala keteróló, hãle ɔla kaae aqrãtepa, ti daékélé netéro hãsóko faaloé? Ti ai doasi tao sere alata, Talené amatóro folosóro so whipaae yalepó. Ai fo wosale so whi atimanémo, mopóló dãpaae diriyóló yó melalepó. ⁴ Ai whirapéné yó matere fo mopóló tué tiki tirópóló, atimané yó male fotamo touróló kótóné, me ala yaairemó erãtere alãrãpekélé, kolóló sirãtere alãrãpekélé, kae kae kelemei alãrãpekélé fea erãlepó. Atéturaalu, Kótóné ama kisipa mole ala sya fóló, Deã Kepe Wisiné hãle matere alakélé atimamó dokoróló mo sãrãlepó.

Yesu a ama no nerape kaae alée fele fo

⁵ Take nalopaae da bití faalopóló i bopetu betere tikita, *ensel*-rapepaae tetéroló kaae tawae inipó. ⁶ Tépatãe, Talené fo asere tuãmó whi mené etei kaae fo erapó.

“Mo whi-a, noa kaae doasi bete mupa apaae kisipa mutu betere?
Whiné naalemakélé hosaa muóló kaae tare-a, a noa doi mole whi
betepa de?”

7-8 Naao a i haemó beteralesukamó, *ensel-rape* aqmó beteroópóló yalepó.
Téyaletei, doasi doi mole alaró, mo kae ere de wisinaaletamo
apaae eróló, a sóró horalepó.
Téturaalu, fea ala amatóró tetéroóló kaae tawóópóló, naotei eralepó,”
erapó.

Kótóné ai alarape fea ama tetéroóló kaae tare aqmó mulaletei, mo
betaókókélé hāle munipó. Atére ala mió dané kelené kilinipó. 9Tépatei,
Yesupaae eró betere ala kisipa muae. Taketa, Talené *ensel-rape* aqmó mo
sawa sukamó beteraletei, ama tikimó susupu sóró sukāle betené, mió
Talené a topo whi beteroóturaalu, doasi doi mutere alaró mo kae ere de
wisinaaletamo apaae eró betepa kelerapó. Aita, Kótóné hamokoróló hāle
tao sere ala dapaae eróturaalu, sukutere ala dapaae waqsóró, mo turó
ama tikimótóró serapó.

10Kótó aṭa fea ala bete tale bitu, fea ɔla ɔlané ama kisipa mole alatóró
eróópóló, aleyóló muló beteraapó. Atére sekéné ama mo dekeró betó mole
naale senaale aluni, mo kae ere de tuapaae aṭisóró faaire whi Yesu a
mené dóló sukunóópóló yalepó. A atéro seke siré fóló, asane feleteiné so
whi tao saai mo sure topo whi beteraapó. Ti Kótóné apaae ai eró betere ala
fea dané kilituraalu, mo dono ala erapóló kisipa mutapó. 11Me alatamo
hosekēni, Talené ama kae beteroó betere so whiṛo atima fokóló kae
beteraterere sekētamo, Kótóné mo beta faketóró aleró betereiteiné Yesuné
atimapaae no nerape-ó yaaire a hale dumipó. 12Ama i fo dapó.

“Yālo no nerapené naao doi tuē yóópóló, yālo hākeamó yóo, touró
betere so whi feané keletómó naao doi sóró horóturaalu, wole
fokélé yóo yaalopó,” erapó.

13Me dere fo i ape.

“Yālo apaae tuē tiki tiraalopó,” erapó.

Ai fo kaae ama momó dapó.

“Ēkélé, Kótóné ama epaae melale naale senaalekélé, da fea i betere
ape,” erapó.

14Ti Kótóné apaae kaae tawae yóló melale naale senaaleta, mo hae
whiṭóro betereiteiné, akélé atima daale mo tikitóro alée felepó. Aita hāle
mei, sukutere fotokṭo bete tale Satan doraai yalepó. 15Tétu, sukaqsóro
witere alané wae sóro dokóló muló betere so whi a sukuturaalu, teraayóló
hāle fópóló eralepó. 16Ti ama ai ere doasi alata, *ensel-rape* tao saai ini,
Abraham-né deté fele naale senaale tao saai yalepó. 17Atére betené Yesu
a Talené ala eróturaalu, so whi kōlené sukóló, tao sóro momaraterere topo
whi bitu, so whiné du betale dowi alamó, Kótóné atima kwia melaqsóro
sesé yaairaalu, a ama no nerapené daale tikitóro alée felepó. 18Ti

noatepae, sꞑ sere alaró kae kae susupui alatamo siré fóló mo asareteiné, mepaae so whꞑ dowi ala yǒpóló sꞑ sere sukamó, atima dée naqsóró ama mo sꞑmó tao senérapó.

Yesuné Moses tǔteró betepapó ere fo

3 ¹Térapa, dowi ala fokóló kae betepó betere no nerape-ó, ðakélé ðiakélé Kótóné hepen bepaae faai ape yóló mo betꞑ kaae fotóró erapa, ðiané tuǔ tiki mo turó Yesupaaetóró muló betae. Ti ąta, Kótóné ama fo yó melǒpóló dotǔyale whꞑ betóo, ðamó momaratere topo whꞑ betóo erapóló ðané i du betere ape. ²Moses-né Kótóné ama fake so whꞑ mo wisiyóló kaae taru yale kaae, Yesunékélé ą sóró beterele sekǔné ąpaae erae yale ala fea mo turó eraté fu betalepó. ³Betꞑ be tǔtere whꞑné be wisinaale tǔpa, so whꞑné ai be siratua ðapó. Tépateti, ai be tǔyale whꞑ dukiratere foné be wisinaale tǔnapóló, siratere ala tǔteró betepapó. Atétu dere kaae, Yesuné doasi doi mole alané Moses-né doi muale ala, mo bosene falapó. ⁴Be fea tǔneteti ama kǔleaané daani, whꞑné tǔyóló mulótua erapó. Atére kaae, ąla ąla fea Kótóné amatóró aleyóló muló betepapó. ⁵Ti Moses ą Kótóné kutó diratere whꞑ bitu, Talené so whꞑ mo wisiyóló kaae taté fu bitipakalepó. Tétu, ama du betere alata, take nalopaae Talené mo eraalopóló, ama haǔkearóló yó mótu bitipakalepó. ⁶Téyaletei, Keriso ą Kótóné naalematóró bitu, Talené ama fake so whꞑ fea mo hotowayóló kaae taté fu betepapó. Atétu, take nalo waaire be ðemó Talené ðapaae wisi ala eraalopóló, haǔtamo kaae taru, halaainé ama ala haǔle eró tapa, ti ða Kótóné ama fake so whꞑtóró betepapóló kisipa muae.

Kisipa tirénire so whꞑpaae wisiyóló kaae tawae ere fo

7-8 Atéreteiné Ðei Kepe Wisiné i fo ðapó.

“Whꞑ bitini haǔle kópu kǔae fi tikimó, Kótóné diaaǔ noutererape sꞑ sóró kǔae kelalemó, ama dere fo woseni, dowǔae fóló hosaa tǔ ipakalepó.

Atéyale kaae, mió diaaǔkélé ama fotamo wosetepa, ðiané hosaa tǔ yaqsóró yae.

⁹Diaaǔ noutererape atima atéro kuturaalu, 40 ba fo tuǔmó ę kǔae kolóló sꞑ siré fu betepa, yaǔlo erótu betale ala atimané kilitu betalepó.

¹⁰Atéyale betené ai alimó betale so whꞑtamo fopaae butu, yaǔlo i fo yalepó.

‘Atimané hosaa mo turó kae tikipaae muluraalu, yaǔlo erótu betere ala mo tuǔkélé inipó,’

¹¹Atétepa, ę fopaae butu etei dirii fo yóló mulalepó.

‘Yaǔlo hosaa muni deyóló dua betere ala tuǔmó, atima sókókélé mo waalomeipó,’ ” erapó.

¹²No nerape-ó, diąkó mepaae whinė hosaa tuąmó mole dowi alaró, mo ti betere Kótópaae tuę tiki tirénitere alatamo iru, Kótó taaróló faqsóró, hotowaró kaae tawae. ¹³Téturaalu, miópó du betere be de kemeyaaí epatei, dowi alané dią dilikóló diaaę hosaa ąaąsóró, betere dokę diąsisi ketekę u bulótu i bulótu du betae. ¹⁴Folosóró kaae suraalu, dańé tuę tiki tirale ala tuąmó taaréni, mo diriyóló bitiré fóló, kemene fole kwiamó sókó fupa, ti Keriso tuąmó mole ala dańékélé serapó. ¹⁵Kótóné ai fo ereteiné dańé u deté wale fo momó i dere ape.

“Whį bitini haęe kópu kaęe fi tikimó, diaaę noutererapené Kótóné dere fo woseni, hosaa ąayóló dowąęe fu betale kaae, mió diąkélé ama fo wosetepa, diaaę hosaa ąa yóló dowąęe faqsóró yae.”

¹⁶Talené atimapaee yale fo wosaalo hýyóló dowąęe fele so whį-a, deé? Aita, Isip hae taaróló, Moses-né dapesó fele so whįtórótípó. ¹⁷40 ba fo tuąmó, Kótóné fopaae bualetei-a, detamo maaté yaleé? Aita dowi ala yaletéiné kópu kaęe fi tikimó, haęe sisiraae fele so whįtórótípó. ¹⁸Kótóné ama dirii malo duraalu, “Yaęo hosaa muni deyóló dua betere tikimó, atima betąkókélé mo sókó waalomeipó,” ere fo depaae maaté yaleé? Aita, ama fo tikitu betere so whįpaaetóró erapó. ¹⁹Ti atima Kótóné dua betere ala tuąpaae sókó fenire beteta, Kótóné fo wosóló, tuę tiki tiréni yaletéiné erapó.

Kótóné so whį saą nópóló tukóló muló betere be de mulapóló ere fo

4 ¹Ti Kótóné ama so whį saą nóló bitį wópólópó ere fo kemeni, haęe mulapó. Atérapa, ai tuąpaae bitį faairetei daą haşókó faqsóró, witamo hotowaró kaae tawae. ²Ti noatepae, mené atima Juda fake so whįpaae yó melale fo wisi daąpaaekélé yó melalepó. Atimané ai fo wosóta yaletéi, mopóló tuę tiki tiréni yale betené atima tuąmó me dukélé olenipó. ³Ti ai fo mopóló mió tuę tiki tiró betere so whį daąta, Kótóné ama saą nokole tikipaae sókó fu beterapó. Tépatei, kisipa tirénire so whįpaae Kótóné i fo erapó.

“Atétepa, e fopaae buturaalu, etei dirii fo yóló mulalepó. ‘Yaęo saą nóló betere tikipaae atima wóló betókélé mo yaalomeipó,’” erapó. Take Moses betale alimó Kótóné ai fo mo epatei, saąró haetamokélé, ere ęla ęlakélé, fea Kótóné ama aleyóló kemerélipakalepó. ⁴Ti noatepae, weike be deńmó Kótó a saą nale fo mepaae asę tuąmó eretei dosątepa tuęńerapó.

“Kótóné ama diyale kutó fea kemeróló, weike be deńmó ti a saą nalepó,” erapó.

⁵Kale yale fo momó i dapa, wosae.

“Atima yaęo saą nóló betere tikipaae wóló betókélé mo yaalomeipó,” erapó.

⁶Atére betené mió mepaae so whį saą nóló betaalopóló, i bopetu betere tuąmó sókó fóló betenérapó. Ti take betale so whį Talené fo wisi mené yó

matepa wosetua yaletai, ai fo aq̄mó sukóló bitini, tikitu betaletuiné s̄a nóló betere ala tūapaae sókó fenipó. ⁷Atéro bitiré fóló, mepaae ba forape keme itikimó, ti Kótóné be dē kae dāle mulóló, miópó doi mulóturaalu so wh̄ipaae i fo yae yóló, Depit-paae ipakalepó.

“Mió ama fotamo wosetepa, ti diaaq̄ hosaa t̄ayóló dow̄aae fu betaqsóro yae,” erapó.

⁸Ti noatepae, Josuané Talené so wh̄i s̄a nalóló beterōluasóro, ti nalo me be dēmó Kótóné s̄a nóló betaalopó fo ūameipó. ⁹Atérené Kótóné ama kutó kemeróló ā s̄a naleteita, take ama so wh̄i s̄a nóló beteraaire alamó kisipa mutu ereteiné, dīa ai s̄a nóló betere ala tūapaae bit̄i fenérapó. ¹⁰Ti noatepae, Kótó ā ama kutó diyóló kemeróló, s̄a nóló bitu yale kaae, mepaae so wh̄i de Kótóné s̄a nóló betere tikipaae sókó fupa, ti so wh̄ikélé atimané ditere kutókélé taaróló, s̄a nóló hāle betenérapó. ¹¹Atérapa, atima Kótóné fo tukóló dow̄aae fu betere ala s̄ya furaalu, dākélé dée naqsóro, ai s̄a nóló betere tikipaae ketek̄e buóló sókó faalopa siépe.

¹²Ti Kótóné fota, beterō betere fotok̄otamo fāayóló mo s̄urapó. Ai fota, tamo fakeró fosó daale bóe dele sepakené fosókélé mo teraae falapó. Atéru, wh̄iné asoró kepetamo tūamó tekeyóló sonaae f̄oo, diri tamo olekereteikélé tūamó tekeyóló sonaae f̄oo, dua dapó. Atérené wh̄iné hosaa tūamó ere alaró mole tūe tikitamo, Kótóné ai fonétei k̄aae kolóló talenérápó. ¹³Kótóné aleyóló muló betere ̄la ̄la fea ama keletómó hiró bitini, mo fopa hākeamó mulapó. Atére sek̄éné keletómó, dané du betere ala fea mo bet̄akélé hiraalomeipo.

Yesuta Talepaae momaraterere topo wh̄i beterapó ere fo

¹⁴Dā tao sóro momarótu betere doasi topo wh̄i Kótóné naalema Yesu ā s̄a tūamó fóló hepen-mó beteraapa, ama fo wisi dané wosóló mopóló āpaae tūe tiki tiraterere ala taaréni, mo ti tiró betae. ¹⁵Ti dāta, mo hae wh̄i betereiteiné mepaae sek̄ei ala ó dowi ala yópóló s̄u supa, diriyóló daayaaire fotok̄o mo bunipó. Tépat̄ei, dāmó momarótu betere topo wh̄iné ai alarape fea ama hosaamó suraalu, dā tao senérápó. Ti mió dāpaae i wou betere sek̄e ó dowi ala yópóló, s̄u sere ala fea āpaaekélé wua yalepó. Téyalet̄ei, ā dowi ala mo bet̄akélé inipó. ¹⁶Atérapa, dāpaae sek̄ei ala wale sukamó dā k̄oleturaalu, ama tao sópóló hamokoróló hāle tao sere ala t̄eteróló kaae tare tikipaae faaire wini, halaainé faalopa siépe.

5 ¹So wh̄imó Talepaae momaraterere topo wh̄i sóro beteraai, wh̄irape fea fopeyóló bet̄a wh̄itóro sóro beterōtua dapó. Ai wh̄ita, so wh̄iró Kótótamo tūamó bitu, so wh̄iné yale dowi ala Kótóné tokóló alurópóló, simó suk̄ulaa dalaterere alaró hāle matere alatamo dua dapó. ²Ti k̄oló k̄olóru, k̄ópaae fole so wh̄i dā tao saai ai tūa wh̄i ākélé hae wh̄itóro ereteiné naameyóló mo dua bitu enérápó. ³Ti ākélé dowi ala dere wh̄i

beterapóló kisipa mutu, ama yale dowi alapi Talené wisirópóló, simó sukylaa dalóo, nalo ti mo so whíné dowi ala wisirópóló sukylaa dalóo, dua dapó.

⁴Mepaae whi momatere topo whi betaai doi sere alata, ama kpleaané enénitei, Kótóné Eron-paae ape yóló momaratere topo whi sóró beterótú yale kaae, Kótónétóró ai whi sóró beteranérapó. ⁵Atére kaae, Keriso a doasi doi saai kisipa mutu, amatei momaratere topo whi bitinipó. Téní, Kótóné apaae duraalu,

“Yaṭa, yaḷo naalepó. Ḙta, mió naao aya alée fulapó,” erapó.

⁶Ai fo kaae, me asḗ tuamó i fo dapó.

“Melkisedek a momaratere whi bitu deté fele ala naao tḗteróló kaae taru, momatere ala haḷe yó taté fu beterópóló, yaḷo ya sóró i beteratere ape,” erapó.

⁷Yesu i haemó bitiré fele sukamó, a sinaḡsóró tao saaire seképpaae me sukamó a wole yóo, me sukamó a tao sae yóló moma fakeyóló yóo dua yalepó. A atéró Tale aḡmó sukóló betaleteiné ama erae yóló kematere moma Kótóné wosóló, mo eralepó. ⁸Ti a Kótóné naalema bitutei, sekḗ haḷe beleté feleteiné Kótó aḡmó sukóló betere ala mo asane felepó. ⁹Ai ala deté fóló, a momaratere whi wisi bití felepó. Atétú, ama fo wosóló eratere so whi fea aluni, mo ti betó tanópóló, tao su betere bete tale alée felepó. ¹⁰Ti aita haḷe mei, Kótóné apaae duraalu, “Melkisedek-né deté fele ala tuamó ya momatere whi beteratapó,” yale betené yalepó.

Talené ala taaróló sisópaae eratepa mo wió yae dere fo

¹¹I bopeyale alarape dekéro moletei diappaee uamó, ai fo bete diaaḡ wosaaire hapólureteiné, diappaee yaairekélé dirirapó. ¹²Ita mo fo dapó. Diḡ mo take kaae sóró Kótóné ama bete mole fo woseté waleteiné, mió diḡ Kótóné fo yó matere whirape mo sumó bituapó. Até uḗtei, ama bete mole fo diḡ tuḗ inipa, take kaae sóró yó malepaae fesaae fóló, mené diḡ momó yó manérapó. Diḡ dirii ḡla naaire suni, keteirape mo awatóró naai ekḗletu dere kaae erapó. ¹³Mepaae so whi de awatóró ekḗleyóló nuku betepa, ti ai so whi mo ketei kaae bitu, Kótóné mo donoi ala erateretei tuḗni, kḡló kḡlórapó. ¹⁴Tépateti dirii ḡlata, disire so whíné nópóló muló beterapó. Atére so whi ti Talené fo wosetere dokḡ fea ama alatóró eró tareteiné asa duraalu, dowi alaró wisi alatamo sumó kaḡe kolóló, talenérapó.

6 ¹⁻²Atére betené Kerisoné ala i ape yóló, teómó kaae suraalu, yó matere fo momó kae yó melaalomeipó. Até yaletei taaróló, mió mo dirii fo diappaee i dapa wosae. Take kaae sóró yó melale fota, whirapené be tḗteróturaalu, folosóró iru eleké detu dere kaae yóló, yó male alarape i ape. Sukutere alapaae ḡlisóró fole dowi ala taaróló, tuḡ wisipaae fole alakélé, Kótópaae tuḗ tiki tiratere alakélé, wḗi tópuratere alakélé, me whi

Talené kutó dirópóló, ama tikimó naase mulatere alakélé, sukutere so whi kepaayóló betaaire alakélé, so whi feané yale ala taleyóló mo ti muó tawaaire kwia melaalopó ere fokélé, take folosóro kaae suraalu yó maté waletei, momó kae yó melaalomeipó. ³Kótóné wisirapa, dirii fo yó melae depa, ti dané mo yó menanérapó.

⁴⁻⁶Mepaae so whi atima diliki tuamó beteretei taaróló, de tuapaae bitijí fío, hepen bemó mole wisi wisi ɔla atima sóro asa yóo, Deji Kepe Wisiné erótu betere alakélé atima sóo, Kótóné bete mole fo tuamó bole wisi ala atima kiswa yóo, take waaire alimó tetéroló kaae tawaaire fotokokélé atimané tué yóló asa yóo ere so whitei, Talené ala taaróló fupa, ti momó kae kiswa feteyóló fesaae wonénipó. Téturaalu, atima ai du betere alané Kótóné naalema so whi feané keletómó doasi hale seróló, a filipaa ni tómó momó oleratere aɔrapó.

⁷Hali wouraalu, wisi fe bulatere haemó ɔla wisiyóló holóló, ai kutó talené ɔla supa, ti ai hae tiki Kótóné wisiraalopó. ⁸Tépatei, ɔla wisiyóló huni, mu daai képiró dowi netamo hotere hae ti fe buni, dowi deké bulapó dua dapó. Atére haeta, ai kutó talené doróló, kemeróturaalu simó néli biliyaalopó.

⁹Dané hosaa mole no nerape-ó, i deté wale fota, diɔ tuamó ere alamó dumipó. Ti diɔta, Talené ama so whi aluyaosóro tao sale ala tuamó betere ala dané kisiparapó. ¹⁰Ti Kótó aɔta, so whi feané du betere alarape hoko taleyóló kwia mótumipó. Atérapa, diaaɔ ama kutó diratere alakélé, Kótó apaae yaala sókó furaalu, ama kae betéro betere so whi tao sere alakélé, nalo tao siré faaire alakélé, fea ama tué yó taru, kwia mo donotóro melaalopó. ¹¹Talené diɔ dokɔ feapaae melaalopó yale ɔla mo saasepólópa, keteké buóló mió diaaɔ ai du betere alatóro haje yó taté fóló, kemene fole kwiamó sókó fae. ¹²Diɔ Kótóné ala erótu beteretei deka yóló taaréni, mepaae so whi atima tué tiki tiratere alaró sekei ala wapatei, haje yó tare alatamo su betérapó. Diakélé ai ala yaasepóló, atimané dere alatóro sɔróló yae.

Kótóné eraalopó dere ala hasókó féni mo eraalopó

¹³⁻¹⁴Kótóné ama eraalopó yóló mulale fo Abraham-né mopó yópóló, Tale a tetéroló betere Doasi me bitinipa, amatei a doi yóló dirii malo duraalu,

“Yaɔo ya wisiratereteiné, naao detere naalené deté fole naale senaalekélé doakale fake firatere ala hasókó feni, mo yaalopó,” ipakalepó.

¹⁵Atétepa, Abraham a whaaliani, dua kaae taté fóló, nalo Kótóné apaae melaalopó yóló mulale ɔla mo salepó.

¹⁶Me whiné mepaae so whipaae i ala eraalopóló mulatere fo diriróturaalu, atimané doi yóló dirii malo dumi, atima tetéroló betere

doasi wh̄iné doi yóló, ó Talené doi yóló malo dua dapó. Atéro dirii malo dereteita hāle mei, nalomo ai fo inipóló foné u só derótu, i só derótu yaqsóro dapó. ¹⁷Ti Kótóné ama eraalopó dere fo diriróturaalu, amatei ā doi yóló dirii malo yaleteita hāle meipó. Ama ai eratere ala saaire so wh̄iné ama yóló mulatere fo kisipa feteyóló taaréni, mo dokonatapó kisipa muǒpóló yalepó. ¹⁸Ti Kótóné ama eraalopó yóló mulale foró dirii malotamo epatei taaróló, ama kisipa feteyóló me kae ala eranénipó. Kótóné ai ala yaleteita hāle mei, dā dowi alamó kwia sóro aluyaqsóro, Talené tao sóro mo wisiyóló beteraalopó yale fo wosóló hosaa tuámó muló bitu, tuǒ tiki tiraté fu betere so wh̄i dā ketekǒ buǒpóló yalepó. Ai so wh̄ita, ti dātóró i ape. ¹⁹⁻²⁰Take nalo dā mo wisiyóló betaalopóló hāitu betere ala mepaae sekǒ ó whaalía dere alané só deróló doraqsóro, ai hāitere alané dā diriróló, turuku kaae derapó. Ai turukuta, hǒko tikimó dini, satale yóló kuti oleró betere tiki bosenóló, Kótóné mo kae aleyóló muló betere be ke tuámó erapó. Ai be ke tuapaae so wh̄i nalo wǒpóló, dā tao sere wh̄i Yesu āpi folosóro sóro falapó. Ai sekǒta, Melkisedek betale kaae, so wh̄imó momaratere topo wh̄i alée fóló, ai ala hāle deté fu beteraapó.

Melkisedek momaratere topo wh̄i betere fo

7 ¹Ti Melkisedek āta, Salem be hulua tǒteróló kaae tare topo wh̄i betóo, mo taoró betere Kótópaae momaratere wh̄ikélé betóo, ipakalepó. Abraham ā mepaae topo wh̄irapetamo bóe fóló, bóe wh̄irape dóló kemeróló momó fesaae wouraaalu, tuámó Melkisedek-tamo hokolaa yóló, Abraham wisiratere fo erapó. ²Atétepa, Abraham-né ama bóe dóló sale ǒla ǒla naase tamo moletei dekeyóló, betá Melkisedek-mó melalepó. Melkisedek-né doi bete tamo mulapó. Folosóro doiné bete, “Donoi ala dere topo wh̄ipó,” Me doi bete, “Salem be hulua tǒteróló kaae tare topo wh̄ipó,” Ai doi feteyóló, “Hosaa muni deyóló dua betere ala tǒteróló kaae tare topo wh̄ipó,” erapó. ³Ā deyale soró wh̄itamóné doikélé, ā kaayale noutererapéné doikélé, ā deyale be dēkélé, sukale be dēkélé, āsemó muni, Kótóné naalema biture kaae, ā so wh̄imó momaratere topo wh̄i hāle betó tarapó.

⁴Ai sekǒ ā doasi wh̄ipóló ere ala tuǒ muae. Dāné noutere Abraham-nékélé ama bóe dóló sóro wale naase tamo ǒla ǒla dekeyóló betá Melkisedek meló beteraapó. ⁵Kótóné ama tukóló muló betere fo tuámó i ala yae erapó. Lipai fake wh̄irapekó so wh̄imó momarǒpóló sóro betero betere wh̄irapéné mo so wh̄iné mole naase tamo ǒla ǒla dekeyóló, betá siré kwǒyae yóló munélipakalepó. Ti atéro kotere wh̄irapekélé, matere so wh̄ikélé, atima fea Abraham-né deté fele fake no nerape epatei, atima tuámókélé siré kwǒipakalepó. ⁶Melkisedek-ta, Lipainé deale wh̄i meitei, Abraham-né naasetamo ǒla ǒla dekeyóló betá ā melalepó. Āta, Kótóné wisi

ala eraalopó yóló mulale wh̄itei, ai ɔla ɔla matepa sale seké Melkisedek-né ama foné ɔ wisiralepó. ⁷Ita mo dua dere alapó. Doasi wh̄iné ɔ aɔmó betere wh̄i ama foné wisirótua dapó. ⁸Atétere kaae, so wh̄iné naase tamo ɔla ɔla dekeyóló betɔ siré fu betepatei, ai wh̄irape sukutua yalepó. Atéyaleteti, kale doasi wh̄i Melkisedek-né naase tamo ɔla dekeyóló betɔ ama saletei, ɔ sukɔlepó fo munipó. ⁹Mené etei kaae fo s̄umó enérápó. Naase tamo ɔla ɔla moletei, betɔ dekeyóló siré kotere wh̄i Lipai ɔ Abraham tuámó, ni du ke kaae bolepó. Atépa, Abraham-né ɔla ɔla dekeyóló betɔ Melkisedek-mó matepa, Lipainé amakélé meló beteraapó. ¹⁰Ti Melkisedek-ró Abraham-tamo hokolaa yaleteita, Lipai ɔ deyaai ama tikimó teó bupa yalepó.

**Melkisedek momaraterere wh̄i betale kaae,
Yesukélé momaraterere wh̄i betó tarapó**

¹¹Lipainé deale wh̄irape mo so wh̄imó momaterere topo wh̄i betere tuámó Kótóné tukóló muló betere fo sókó walepó. Tétu, atima ai alimó momarótu betale alané Kótóné so wh̄i mo ti wisiróluɔsóró, momaraterere topo wh̄i me kae waalopó fo uɔmeipó. Ti ai momaraterere topo wh̄ita, Eron-né deale naalené deté fele wh̄i mei, Melkisedek bitu yale kaae du betaalopó, erapó. ¹²Ti noatepae, mo so wh̄imó Talepaae momaraterere wh̄irapené du betere ala taaróló, Talené me kae alatamo tukóló mulatepa, ti ai ala s̄umó enérápó. Meitepa, ti enénipó. ¹³Ai ere fo dokonó betere wh̄ita, Lipai fake mei, kae fake wh̄ipó. Ai fake mo betɔnékélé so wh̄imó Talepaae simó sukɔlaa dalóló, momaterere ala inipó. ¹⁴Dɔ tɛteróló kaae tare wh̄i Yesu ɔ Juda fakené dealepóló, so wh̄i feané kisiparapó. Ti betɔ Juda fake wh̄ikó so wh̄imó momaraterere topo wh̄i betaalopóló Moses-né aɔmó inipó. ¹⁵Melkisedek betale sirimó, wh̄i me kaetamo sókó hotepa, ti ɔané i deté wou betere fo bete mo haɔkearatapó. ¹⁶Ti noatepae, ai wh̄i ɔ so wh̄imó Talepaae momaraterere topo wh̄i sóró beteraleteita, Lipainé deté fele wh̄irape maaté sóró beteranérápó, ere fo sya furaalu inipó. Ai seké ɔ tuámó doasi fotokɔ bulu, mo ti betó tareteiné dóló sukunaaire s̄unipa, Talené ɔ momaraterere topo wh̄i sóró beteralepó. ¹⁷Ti ai fo kaae me aɔ tuámó i fo erapó.

“Yɔta, momaraterere topo wh̄i Melkisedek-né du betale ala naao tɛteróló kaae taru, yó taté fu beterópóló, yɔlo yɔ sóró beteraapó,” erapó.

¹⁸Kale folosóró yóló mulale fota, me ala yaaire s̄uni bépa, haɔ ɔla kaae aɔróló taalatapó. ¹⁹Ti noatepae, kale tukóló muló betere foné so wh̄iró Kótótamo betɔmó wisiyóló beterópóló, mo turó wisiranénipó. Kale folosóró yale ala taaróló, mió Talené ama so wh̄i wisiyóló beteraalopó ere foné betɔ Kótó betere felekepaae ɔlisóró fenérápó.

²⁰Ti ɔ momaterere wh̄i sóró beteróturaalu, dirii malo yóló sóró beteralepó. Téyaleteti, mepaae momaraterere wh̄irapeta, haɔ foné maaté

sóro beterótua dapó. ²¹Téyaleteti, Kótóné i seké momaraterere whi sóro beteróturaalu, aḡaae i malo yalepó.

“Talené ama kisipa feteyaalomei, ya so whimó momaraterere whi mo ti betó tanópoló, yaḡo ya sóro beteratapó,” erapó.

²²Ti atéro dirii malo yaletiné Yesu a Kótóné ama so whi tao saalopóló, yóló mulale fo diriraterere bete alée felepó. Ama so whi tao saalopóló kisi yóló mulale foné folosóro yale fo teraae falapó.

²³Ti mo so whimó momaraterere whirape dekéro bitiré waleteti, ai whi sukutepa, me whinemo teteróló kaae tatua yalemó, ai whirapekélé fea sukutua yalepó. ²⁴Téyaleteti, Yesu a mo ti betó tareteiné, so whimó momarótu betere ala haḡe yó taté fu beterapó. ²⁵Atérené Kótótamo betamó betaai kisipa mutu, Yesuné ama yale ala tuamó fu betere so whi mo ti beterópoló, Yesuné ama mo sumó tao senérapó. Ti noatepae, aḡa so whiró Kótótamo tuḡ whi bitu, Kótópaae atima tao sae dere fo haḡe yótóro tarapó.

²⁶Yesu a atéro, momaraterere topo whi bitu, da yaḡare ala fea ama mo sumó tao sóro eranérapó. Ti aḡa, Kótóné mo kae beteró bettereiné mené a só deraaire bete muni yó, a me dowi alatamo hosekényó, dowi ala du betere so whitamo betamó bitini, kae betóo, ó saró hepen betamokélé fea amatóro teteróló kae tawóo erapó. ²⁷Mepaae momaraterere topo whirape betere dokḡ fea atimané dowi alapi kemerópoló, *sipsip o bulmakau* hupu simó sukulaa daróló, nalo ti mo so whiné dowi alamó sukulaa dalatere ala suka fea haḡe yó taté fu beterapó. Atima ai dere ala kaae, a tuamó me noa dowi alakó mupa atéyaaloé? Ti ama betere bete Kótópaae mo betḡ félimótóro melóló, mo so whiné dowi ala kwia ama tokóló aluróló wisiralepó. ²⁸Ti kale tukóló muló betere fo sya furaalu, mo hae whitei, momaraterere topo whi sóro beterótua yalepó. Téyaleteti, nalo sókó wale dirii malo fo tuamó ti Talené naalema momaraterere topo whi sóro beteralepó. Ai whi aḡa, me alakélé mo yaḡani, so whi tao sere alatóro haḡe yó tanópoló, Kótóné a mo turó suróló beteralepó.

Yesuta momaraterere topo whi bitu, mió kisi ere fo diriró betere Talepó

8 ¹Ḋané i deté wou betere fo tuamó bete mole mo topo fo i ape. Da tao sóro momaraterere etei kaae topo whita, hepen bemó Doasiné teteróló kaae tare tikimó, ama turu naase eró betere demó fóló betalepó. ²Take kaae sóro teḡyale momatere kuti bemó, Talené ama kae ere ala erótu beterapó. Ai beta, mo whiné naasené teḡni, Talené amatóro teḡnapó.

³Ti mepaae mo so whimó momaraterere topo whirapené Talepaae haḡe matere alaró simó sukulaa dalatere alatamo yópoló, Talené sóro beterótua dapó. Atétere kaae, mió da tao sóro momarótu betere sekékélé, Kótó betterepaae haḡe faalomei, me ḡla sóro ti sumó fenérapó. ⁴Aḡamo i haemó bituḡsóro, ti so whimó momaraterere whi bituḡmeipó. Ti noatepae, Kótóné

tukóló muló betere foné Talepaae haḷe melae ere fo sya furaalu, mótua dere wh̄irape sóró betero beterapó. ⁵Ai wh̄irape atimata, ó hepen-mó ere mo ti momatere be s̄uróló, i haemó t̄ene mo kuti bemó Talené ala erótu beterapó. Moses-né ai momatere kuti be t̄eyaaitepa, Talené aḷpaae i ma fo erapó.

“Naao ai be t̄eturaaalu h̄oko t̄eni, daḷmo hasi fosómó bitu, yaḷo yaḷpaae yó melale be s̄utóro mo hotowaró t̄eyae,” yóló ipakalepó.

⁶Téyaletei, Talené ama so wh̄i tao saalopóló, yóló mulale dirii fo Yesu a tuamó erótu beterapó. Atére kaae, i haemó mepaae momatere wh̄irapenékélé ai ala du beterapó. Tépateti, mió kisi yóló mulale dirii foné take yóló mulale fo teraae falapó. Atére kaae, Yesuné Kótóné so wh̄i tao sóró ditu betere kutóné atimané ditu betale kutó mo teraae falapó. Ti ai kisi dirii fo tuamóta, Kótóné ama so wh̄ipaae eraalopóló, mulale wisi ala faanuraalu, take yale ala mo haḷe ɔla aḷoró beterapó.

⁷Ti noatepae, Talené take folosóro yale dirii fotamo mo s̄urapó uasóro, ti nalo ama eraaire me dirii fo kae uameipó. ⁸Tépateti, Kótóné ama so wh̄i fo peyalemó, mepaae haḷsóko fole ala kolóló i fo yalepó.

“Éta, Talené i dapa wosae. Take waaire ba fomó Israel so wh̄iró Juda so wh̄itamo yaḷo tao saai, kisi dirii fo kae yóló mulaalopóló diapaae i dere ape.

⁹Ti mió yaḷo kae yóló mulaaire kisi dirii fota, take atimané noumatererape Isip hae kwiamó betepa, yaḷo dapesó wale sukamó, yóló mulale dirii fo kaae meipó. Atimané yaḷo yóló mulale fo sya fóló eró tanitepa, yaḷo atima tao saai yaleteti taaróló, sisópaae eralepó.

¹⁰Éta, Talené i dapa wosae. Ai ala yóló k̄ilipaae Israel so wh̄itamo yaḷo etei dirii fo yóló mulaalopó. Yaḷo tukóló mulatere fo tikaosóro, atimané tuḷ tiki tuamó mulóo, hosaa tuamókélé aseyoó yaalopó. Téturaalu, ɛ atima t̄eteróló kaae tare Kótó betóo, atima ti yaḷo so wh̄i betóo yaalopó.

¹¹Atétere alimó, me wh̄iné ama be wh̄i so wh̄ipaae ó ama nomapaae duraalu, ‘Tale tuḷ muóló betae’ dere fo momó kae yaalomeipó. Ti noatepae, ai be demó mepaae sóko deyóló betere so wh̄inékelé, doasi doi mole so wh̄inékelé ɛ mo tuḷ yaalopó.

¹²Atétepa, yaḷo koleturaalu, atimané du betere sonaalei alaró mepaae dowi alatomómó, kwia melaai yaleteti yaḷo kisipa keteróló aluraalopó,” erapó.

¹³Ti Talené ama i yóló mulaaire dirii fota, “Kisipó” doi mulóturaalu, take folosóro yóló mulale dirii fo bete muni haḷe ɔla kaae aḷpa, kisi foné mió mo felekemó kemeróló aluraai dapó.

I haemó kapala t̄ene kuti bemó momatu betere ala

9 ¹Take folosóro diaaḷ noutererapepaae Talené ama ala eróturaalu, aḷpaae momatere alakélé etéro yae yóló yó melóo, ama ala eraaire

momatere bekélé etéro tɛyae yóló yó melóo, ipakalepó. ²Atétepa, so whinə Talepaae moma yaairaa, kuti be tɛyóló, u tuámó be ke tamó aleyóló munélipakalepó. Folosóro sókó fole be ke ti arai kutiné satəle erepó. Ai be kemó ti *lamp* sə daalóo, ɔla mulatere ni fakeró Talené keletómó mulótua dere *bread* otamo muóo erepó. Ai be kené doita, Kótómó kae tukóló muló betere tikipó. ³Me aleyóló muló betere be keta, hapólui kutiné satəle erepó. Ai be kené doita, Kótóné ama ala betə eraai mo kae tukóló muló betere tikipó. ⁴Ai be ke tuámó felé kəlaa wale fetera kaae ɔla biliyaaire tiki *kold kapané* aleyóló daalóo, Kótóné ama so whiɔpaae wisi ala eraalopóló ere dirii fo asɛyóló buló betere *bokis-kélé* mulóo erepó. Ai *bokis* husiróló *kold kapa* datekaró betera. Ai *bokis* dolomó, *kold kapané* aleale wutimó *mana* o deróló mulóo, Eron-né dotó tiki asɛ sokoretei mulóo, Kótóné dirii fo asɛre kane fake tamokélé bulóo erepó. ⁵Ai *bokis* tómó, Kótóné ama mo kae ere dɛ fəane *serupim ensel*-rape sʉróló aleale ɔla me uté daayóo, me ité daayóo erepó. Ai *serupim ensel*-tamóné baase dorokó faróló so whinə dowi ala kemeraleta dere tiki husiró beterepó. Atére alarape fea bete etérapóló, mió mo turó dənə enénipó.

⁶I bope yale ɔla ɔla fea atéro taleyóló muló betepa, mo so whimó Talepaae momaratere whiɔrape folosóro ere be kemó, atimané ditere kutó diyaai, hutua yalepó. ⁷Tétua yaleteti, mo u tuámó ere be kepaae ti so whimó Talepaae momaratere doasi topo whi ɔ maaté betə ba fomó, mo betə félitóro fua yalepó. Téturaalu, ai be kepaae naase həle feni, *bulmakau-ró meme* hupu sameatamotóro sóro fua yalepó. Atétua yaleteti, Talené atima kwia melaqsóro seséturaalu, ama yale dowi alapi Talepaae melóo, nalo ti mo so whinə dowi alapóló tuɛni, mo ala nisiyóló du betale dowi alamó melóo, dua ipakalepó. ⁸Mió ai be həle tɛpa, Kótóné mo kae ala ere be tuəpaae sókó faaire tɔ həle ai kinapa kelae yóló, so whiɔpaae Dɛi Kepe Wisiné həkearóló yó mótu betera. ⁹Ti take Talepaae me ɔla həle matere alaró hupu simó sukɔlaa dalatere alatamoné ai ɔla sóro wale so whinə hosaa tuámó mole sekɛi ala mo ti wisiranénire ala mió i alimó betere so whinə tuɛ yópóló, həkearóló yó matapó. ¹⁰Atéro, ɔla nokole alakélé, wɛi nokole alakélé, Kótóné wisirapó yópóló, kae kae ala yóló wɛiné fokutu betere alakélé feata, mo tó tiki maaté wisiróturaalu du betera. Talené ama dɔ tɛteróló kaae tawaaire kisi alané tó tiki maaté wisiróló ai du betere alarape fea mo ti kemeraalopó.

Yesu Kerisoné samea sunée farale ala

¹¹Mió dəpaae i eró betere wisi alarape eraai, Keriso ɔ so whimó Talepaae momaratere topo whi bitɔi furaalu, folosóro ɔ doasi momatere kuti be wisimó buó dealepó. Ai beta, i haemó mo whinə naasénékélé ó mepaae ɔla ɔla aleale sukamókélé tɛni, mo taketi Tale ɔ betere tikimó həle tɛne bepó. ¹²Keriso ɔ Kótóné ai kae tukóló muló betere tikipaae

sókó faairaalu, *meme ó bulmakau* hupu malené samea sóró feni, suka fea mo ti muó tanópoló, ama samea mo betá félimótóro melóló, a ai be tuapaae sókó felepó. Tétu, so whi fea dowi alané dokóló mupa, ai sameané teraayóló mo ti betó tanópoló dupuró betera. ¹³Mepaae whi dené Kótóné yaqse yóló mole fo tukóló, nalo ama ala eraai momatere bepaee faqsóro doasi fo mulapó. Atérené *meme ó bulmakau* wá hupu sameané ó *bulmakau* so utu hupu simó biliyale fapo terepeyóló, ai yale alapi kemeranérapó. Atéro, nalo ti Talené ala eratepa fo muni, mo sumó eranérapó. Ti ai alarape feata, hahe tó tiki maaté fukuturaalu dapó. ¹⁴Téyaletei, ai du betale alarape bosenóló, mo ti betere Deji Kepe Wisiné Keriso a fotokoratepa, me alakélé munire betere bete wisinaale Kótópaee hahe melalepó. Dáne hosaa tuamó mole dowi alané sukutere alapaae alisóro fu betepa, Kerisoné ama sameané sumó kemeranérapó. Atére beteta, mo ti betere Kótóné ama ala dáne erópoló yalepó.

¹⁵Keriso a atéyale betené Kótóné so whi tao saalopóló, kisi yóló mulale dirii fo eraaire tuu whi alée felepó. Aita hahe mei, Kótóné a beterepaee ape yale so whiné ama eraalopóló mulale mo ti muó tawaaire ula wisi sópoló yalepó. A atéro sukale alata, folosóro ere dirii fo aomó bitu, dowi ala du betale so whi dokóló moletei, teraayóló hahe fopóló, dupurótu erapó.

¹⁶Me whi a sukuturaalu, ama mómu ula taleyóló sae yóló mulatere fo kisipa muae. Ai whi a sukuni hahe betepatei, ama ula ula hapale taleyóló sumipó. A sukutepa, nalo ti ama yóló mulale fotóro sya fóló senérapó. ¹⁷Ti noatepae, kale whiné ama yóló mulatere fo sya furaalu, a sukuni hahe betepa, ama ula ula taleyóló saalomeitei, a sinitepa ti senérapó. ¹⁸Atétu dere kaae, Kótóné ama so whi tao saalopóló folosóro ere dirii fota, *sipsip ó bulmakau* hupu samea sókó faraleteiné diriralepó. ¹⁹⁻²⁰Kótóné yae yale fo fea Moses-né mo so whipaae yóló kemetepa, i ala yalepó. *Bulmakau* hupu malené samearó mo weitamó belere tikipaae fóló, mo sonaare *sipsip* hupu nikiró *hisop* ni teteitamomó tópuró sóro asere sókumókélé so whiné tikimókélé, apuralepó. Ai ala yóló kemetepa, i fo yalepó.

“Ita, Kótóné ama tukóló muló betere dirii fo sya fóló, eró tawae yóló diriróturaalu, eratere samea i ape,” yalepó.

²¹Ai ala kaae, Talepaae momayaairaalu tene kuti bemókélé, ai be tuamó Talené ala eraai mole ula qlamókélé, Moses-né ai samea sóro apurótua ipakalepó. ²²Ita, mo dere alapó. Kótóné tukóló muló betere foné fea ula fea Talené ama qlapóló dale mulóturaalu, sameané betá fokonérapó. Samea sókó farénitepa, ti dowi ala tokóló aluranénipó.

²³Hepen bemó ere ala suróló, i haemó aleale mo ula ula Talené amapóló dale mulóturaalu, samea dilótua yaletai mo donorapó. Tépateti, hepen bemó mole mo alarape fokaai, ti i haemó mole ula bosene fale ula wisinaalené sumó

fokonérapó. ²⁴Ti Keriso a sukóló kepaayóló furaalu, hepen be sūróló i haemó mo whiné tēyale bepaae sókó feni, mo hepen bepaаетóró sókó felepó. Atéroró fóló, Kótó betere felekemó bitu, mió a da so whi tao sere tuā whi beterapó. ²⁵Kale momatere be tēteróló kaae tare topo whiā, whiné tēyóló ama kae tukóló muló betere be tuāpaae ba fo dokó mo betā féli furaalu, ama samea sóró feni, hupuné samea sóró fua dapó. Ai whiārapené dere kaae, Keriso a hepen-paae momó fu, momó fu ini, mo betā félimótóró ama tiki Talepaae haē melóló, sókó felepó. ²⁶Keriso a hepen bepaae dekéroró félimó fuāšóró, ti i haemó ere ȳla ȳla fea keké nale alimó kaae sóró, sekēi ala dekéroró félimó beleté fu bituapó. Tēni, i kemetere alimó a Kótó beterepaae mo betā félitóró sókó fóló, dowi ala mo ti kemeróturaalu, ama betere bete Talepaae haē malepó. ²⁷Da so whiā, Talené ere fo dokonóturaalu, bitiré fóló betā fapótóró sukutua dapó. Atéroró sukāle kīlipaae, ti dañé yale ala Talené taleyaalopó. ²⁸Da betā féli sukutere kaae, so whi feané dowi ala tokóló aluraai, Kerisoné ama betere bete Talepaae mo betā félimótóró melalepó. Atéroró mió a momó waaireteita, dowi ala tokóló aluraai waalomeitei, a wópóló kaae tawóló betere so whi tao sóró mo ti wisiyóló beteraai dapesene waalopó.

So whiné dowi alamó Yesuné betere bete mo betā félitóró male ala

10 ¹Kótóné tukóló muló betere fota, mo ti muaaire ala mei, take nalo waaire wisi wisi alané aso maaté erapó. Atére betené kale tukóló mole fo sya furaalu, ba fo dokó hupu dóló moma yó tare alané Kótó betere felekemó bitī faaire so whiné sekēi ala mo ti wisiranénipó. ²Ai alanétamo so whiné hosaa tuāmó mole kisipa tiki fea mo betā félitóró wisirólūāšóró, ti atima etei kaae dowi ala yalepóló, atimatei Talepaae momaratere ala dekéroró yó ta uāmeipó. Ti noatepae, atima etei kaae dowi ala yalepó tuē muāmeipó. ³Atérené ba fo dokómó hupu dóló momatere ala haē deté fu betere kilitu, dowi ala kemeni, atima tuāmó haē mulapóló haēkaróló yó matapó. ⁴Ti noatepae, wa *bulmakau ó meme* hupu sameané dowi ala tokóló mo aluranénipó.

⁵Atérené Keriso a i haepaae wóló i fo yalepó.

“Hupu dóló momatere alaró haē matere alatamo naao hēkese inipa, naaotei ē mo whiné tiki daaróló beteralépó.

⁶Simó sukūlaa daróló momatere alaró dowi alamó Talepaae haē matere alatamo kilituraalu, naao kisipa felénipó.

⁷Atétepa yało duraalu, ‘Ē tēteróló kaae tare Kótóo, kale bopeyóló mole asē tuāmó ere fo mo dokonóturaalu, naao kisipa mole ala eraai ē wóló i betere ape,’ ” erapó.

⁸Folosóró ama duraalu,

“Kótóné tukóló muló betere foné i ala yae yóló mupatei, hupu dóló simó sukūlaa dalatere alaró Talepaae matere alatamokélé, dowi alamó matere alakélé, fea naao kolóló hēkesenipó,” erapó.

⁹Ai alarape yale sisópaae ama duraalu,

“Naaο kisipa mole ala eraairaalu, e i wale ape,” yalepó.

Atéró, folosóro hupu dóló du betale alarape tokóló taae faróló, ai sirimó a sukále ala mo ti yó tanópóló eralepó. ¹⁰Yesu Kerisoné ama tiki Talepaae mo betá félitóro hále melóló sukáleteiné, Talené ama kisipa mole alatóro sya furaalu, dá ama so whípóló mo kae beteralepó.

¹¹Be dētere dokó fea momatere be kaae tare whīrapené Talepaae hupu dóló momaratere ala hále yó tarapó. Atétere alané dowi ala mo ti tokóló aluranénipó. ¹²Tépatei, mió i bopetu betere momaratere doasi topo whī Yesuné dané dowi ala tokóló aluraairaalu, ama betere bete Talepaae mo betá félitóro hále malepó. Atéyale kīlipaae a ama alima Kótóné turu naase eró betere tikimó fóló betalepó. ¹³Ai alarape kemeróló, mió aṭamo bóe du betere whī fea ama tēteróló só deraaire ala betá Kótónétei erópóló, kaae tawóló beteraépó. ¹⁴Ti noatepae, mo betá félimótóro a sukuturaalu, Talepaae ama hále male alané wisiróló, mo kae so whī betó tanópóló yalepó.

¹⁵⁻¹⁶Dēi Kepe Wisinékélé Talené ai ere ala dāpaae yó móturaalu, folosóro i fo dapó.

“Ai alarape yóló kīlipaae yało atima tao saairaalu, yóló mulatere diri fo i ape.

Yało tukóló muló betere forape atima hosaa tuámó mulóo, atima kisipa keteni tué yó tanópóló yałotei eróo yaalopóló,” Talené erapó.

¹⁷Ai fo tómó me beleróló duraalu,

“So whī Kótóné fo aqmó bitini, atima kisipa mole ala maaté sya fu betere alaró mepaae dowi alatamomó kwia meni, yało aluróló kisipa keteraalopó,” erapó.

¹⁸Ai dowi alarape feata, Talené mo ti kemeró betera, hupu dóló Talepaae matere ala momó kae hále noatepa yaaloé?

Talené ala taaréni, hále eró tawae ere fo

¹⁹Térapa, no nerape-ó, dāpaae Yesuné ama samea sókó faló betereiteiné Kótóné mo kae ere be tuāpaae faaire wini, mo halaainé sókó fenérapó.

²⁰Taketa, ai be ke satale yóló oleró betere kuti tuámó sókó fua yalepó.

Mió Yesu sukóló a mo ti betere bete matere kisi tu alée faleiteiné a tuámótóro sókó fenérapó. ²¹⁻²²Ai ala maaté mei, Kótóné fake so whī tao sóro, momaratere doasi topo whīkélé betera, dá āpaae tué tiki tiróló bitu, hosaa tuámó hájamo Kótó betere felekepaae fenérapó. Atéturaalu, dané i dowi ala yalepóló hosaa tuámó sekēi kisipa mutereitei ama sameané fokóló feléroo, dané tikikélé mo kikisi weiné fokóo, ereiteiné mo halaainé fenérapó. ²³Ti noatepae, Kótó aṭa, dá so whīpaae eraalopó dere wisi ala haşókó fóló taaréni, mo eraalopóló dané so whīpaae du betereitei

taaróló haepaae derepaalomei, haɣtamo yó tawaalopa sae. ²⁴Ɖané no nepaae yaala sókó fole alaró wisi alatamo fakeyǵpóló, ketekę u bulótu i bulótu dere alatamo netéro yaaloé yóló, tuę teketu betae. ²⁵Mepaae so whı̄ atima Keriso fake tourótua dere tikipaae wale hõtu dere kaae, ɗa momókó yaq̄se. Tēni, Talené ɗa dape saaire be ɗe felekemó walapa, betere dok̄o ama ala erateretei taaréni, ketekę u bulótu i bulótu dere ala mo ti fakeróló deté fu bitiépe.

²⁶I bete mole mo fo ɗané wosóló tuęrutei dowaae fóló, dowi alatamo haɣe yó tapa, ti ai ala kemerǵpóló Talepaae melaaire ɣla me kae munipó. ²⁷Kótótamo atéro bóe duraalu, du betere dowi ala haɣe yó tapa, Talené fo tokǵtamo yóló só deraaitere alaró ai whı̄rape dalaaire sitamo kolóló, mo wió yae. ²⁸Take mepaae whı̄né Moses-né asęyóló muló betere fo tukóló yale ala, tamo ó sore whı̄né kolóló mopó depa, ti ai whı̄ kǵletere ala ini, mo ti sinǵpóló dua ipakalepó. ²⁹Mepaae so whı̄ dené Kótóné naalema belei ɣla kaae aǵróló tęya tęya yóo, Talené ama fo dirirale sameané fokóló kae betero betepatei, ai samea haɣe ɣla kaae aǵróo, Talené ai whı̄ haɣe hamokoróló tao supatei, ai ala erótu betere Kepe Wisi faleyoó depa, ti atétere whı̄ ą kwia saairetei haşókó faalopóló de? Ti folosóro Moses-né yale fo tikitepa, dowi kwia mo salepó. Atéyaleteti, mió ai alarape dere whı̄né saaire kwiata, folosóro sale kwia bosenóló mo doasi saalopó. ³⁰Ti noatepae, “Kwia tokǵ matere ala haşókó feni, mo yałotei yaalopó,” yale sekęta, ɗané kisiparapó.

Me fo i ape.

“Talené so whı̄né du betere ala mo amatóro taleyaalopó,” erapó. ³¹Mo ti betere Kótóné naase tuąpaae foleteita, wi alapa mo wió yae.

³²Diąta, mo take bitiré wale sukamó, Kótóné fo woseté waletéiné dią tuąmó ɗeyó falapó. Atéremó, diąpaae kae kae sekęi ala wapatei, dią wiyóló botokó feni, mo diriyóló betale ala kisipa muae. ³³Ai maaté mei, me sukamó dią so whı̄ feané keletómó sóro daalóló, susupui alaró haleraterere alatamo eróo, me sukamó dią sere sekę kaae, diaaǵ no nerapepaaekélé eratepa, diąkélé atimatamo betąmó titiyóló daalu beleyóo, dua yalepó. ³⁴Atére kaae, atimané diaaǵ ne norape *dipula* beteratepa, kǵle duraalu, atima tao sua yalepó. Atimané diaaǵ mole ɣlakélé fasó supa, mo ti muó tawaaire ɣla wisinaale saai dapóló haɣturaalu, atima sǵpóló taalata yalepó.

³⁵Térapa, ai ala deté furaalu, diaaǵ kisipa tiki tiró betereitei haɣe ɣla kaae taae faréni, mo hotowaró tao tawae. Atétepa, ti mo dupu wisinaale saalo ai ape. ³⁶Kótóné ama kisipa mole alatamo eratepa, ti ama diąmó melaai dapóló bopere ɣla saasepólópa, diąné kisipa tiki tiróló, diaaǵ du betere alatóro haɣe yó tanérapó. ³⁷Ti noatepae, Talené i fo erapó.

“Mo haɣleke sukamó waalopó ere sekę ą waaitere be ɗe hiłiki faréni, ai be ɗemótóro mo waalopó.

38 Téyaalotei, yaḷo donoi alatóró erótu betere whiṭa, ti kisipa tiki tiratere alanétóro betaalopó.

Ama kisipa tiró betere ala momó wotaḷale depa, ti ai whiṭamo yaḷo kisipa felé yaalo meipó,” erapó.

39 Tépaṭei, daḷ aṭei kaae wotaḷale yóló aluyaaire so whiṭamo touyóló bitini, aḷaae kisipa tiki tiró betepa, daḷ aluyaḷsóró Kótóné tao serapó.

Kisipa tiratere alané mo betenérápó

11 ¹Tuḷ tiki tiróló betere so whiṭné nalopaae yaaire wisi ala mió kilinitei, take mo kelaalopóló diriyóló kisiparuraalu, haṭtu beterapó. ²Mo take betale so whiṭné aṭei ala deremó, Kótóné mo wisirapóló atima dukiró beterapó.

³Kótóné i ala yó fae depa, ere ḷa ó betere ḷa ḷlakélé fea motóro yó fipakalepó. Ti mió kelené keletere ḷa ḷa feata, kelere ḷa sóró aleni, ama fotokḷ bole fonétóro kaaeró beterapóló, daḷ Talepaae tuḷ tiki tiró betereṭeiné mo diriyóló kisiparapó.

⁴Ebel aḷ tuḷ tiki tiró bituraalu, Talepaae mo wisiyóló haḷe maletéiné noma Kein-né male ḷa ṭeṭerélipakalepó. Ti Ebel aḷ kisipa tiki tiró bitu matere ḷa Talené kilitu, wisirapóló aḷ dukiróló mo donoi whiḷpó erapó. Ebel aṭa, take sukupatei, Talepaae ama kisipa tirale ala aṣemó mulu, daḷpaae haḷe du beterapó.

⁵Inoke Talepaae kisipa tiki tirale betené aḷ sukuni, itéro mo betepatei, Talené hepen-paae dapesó horapó. Mepaae whiṭrapené aḷ kekālemó, Kótóné dapesó feleteiné mo koló fenipó. Kótóné *buk*-mó duraalu, Inoke aḷ hepen-paae faai i haemó haḷe bitu, Kótóné ama kisipa mole ala erótu betepa, aḷ mo hekesené sinipakalepó. ⁶Mepaae kisipa tirénire so whiṭné Kótó aḷ hekesé yaaire ala mo eranénipó. Ti noatepae, mepaae so whi de Kótó beterepaae wapa, ti aḷ mo beterapóló kisipa tiróo, Kótó aḷ i betere ape yóló yó melaalopóló ketekḷtamo kekitu betere so whi kilitu, Kótó aḷ mo hekeserapó.

⁷Taléné Noapaae take naao kilini yale ala nalopaae mo eraalopó yale fo Noané mopóló kisipa tiralepó. Atéru, aḷ tuamó Kótópaae mo kae wi yóló, ama naaleraperó atimané sorapetamo yóo, ama soma atimaamo yóo yóló betā aluyaḷsóró, tuḷ tiki tiró bitu nuku alipakalepó. Atéyaletéiné ai alimó betale so whiṭné dowāae fóló du betale ala mo só deralepó. Aḷ atéro tuḷ tiki tiratere ala Kótóné kilitu, mo donoi whiḷpó yaaire doi melalepó.

⁸Taléné nalopaae Abraham aḷ melaaire hae kwiapaae fópóló, dotḷyaai aḷpaae ape yalepó. Ai fo depa, aḷ faaire tiki kisipa inirutei, tuḷ tiki tiró betere alané Kótóné dere fo mo betā wosóló felepó. ⁹Kótóné Abraham aḷpaae yale fo mo eraalopóló tuḷ tiki tiróló, aḷ melaalopó ere hae tikimóṭei uké whi kaae bitu, kuti be torokóló ṭeṭé kutu betalepó. Ama naale Aisak-kélé, Jekop-kélé, ama ere fo dokonóturaalu, ai hae tiki saaire

wh̄irapetei, Abraham ā yale kaaetóro deté kutu betalepó. ¹⁰Abraham-ta, ā betere haemó kisipa muni, take nalopaae dirii ɔla sóro t̄ene mo ti bemó betaalopóló kisipa mutu, kaae tawóló bitipakalepó. Ai be t̄eyaai ɔale sóo, be t̄eyóo yale sek̄eta, Kótó ātórótípó.

¹¹Abraham ā mo ti otere yóo, soma Serakélé hāle ni daayóló sere yóo epatei, tūŋ tiki tiró betere ala Talené kilitu, naale deyaaire fotokó bulalepó. Ti ai ala eraalopó yóló mulale sek̄ené fo mopóló kisipa tiki tiraletiné yalepó. ¹²Ai bet̄a wh̄itei ā otereyóló mo felekemó sinaai du bitutei, ama deale naalené kaaróló, naale senaale mo hāle ɔla kaae deté felepó. Ai naale senaaleta, sāmó daale h̄oreró w̄ei atikātamo kaae ereteiné dos̄ayaaire mo s̄unipó.

¹³I dos̄ayale wh̄irape atima fea kisipa tiki tiratere ala hāle deté fu betepatei, sukutua yalepó. Ti atima hāle betale alimó kale melaalopóló muló betere ɔla atimané sinitei, mo umó teó wou betepa, tūné maaté kolóló mo kée deté fu betalepó. Atétu, atimané duraalu, “Dāta haemó betepatei, i hae tale mei, uké wh̄i kaae i betere ape,” du betalepó. ¹⁴Atei kaae fo dere wh̄irape atima mo ti betaaire hae tiki kekitu beteraóló hākeraóló yó matapó. ¹⁵Ti atimané atei kaae dere fotamo, take taaróló wale hae tikimó ūsóró, ti atima turuku bepóló kisipa mutu, momó fesaee fole ala ūapó. ¹⁶Aténi, mo ti betaaire hae wisipaae fenée kisipa mutu beterepó. Ai hae tikita, me kae mei, mo hepen betórótípó. Atéreteiné atima Kótópaae duraalu, yāta dā t̄etéróló kaae tare Talepó depa, ai fo wosetu Kótó ā haleni, mo dono dapó kisipa mutapó. Ti noatepae, ai be huluata atima mo wisiyóló beteraóló, ama taketi donoróló muló beteraóló.

¹⁷Abraham-né kisipa tiki tiró betere ala Kótóné kāae kolóló, s̄u sale sukamó, Abraham ā kisipa tiró bitu, ama naalema Aisak dóló simó suk̄ulaa dalóló Talepaae hāle melaai yalepó. Kótóné āpaae wisi ala eraalopó yale fo tūgrutei, ama mo bet̄a betere naale daai yalepó. ¹⁸Take Kótóné āpaae duraalu,

“Naao naale Aisak-né detere naalené naao doi muaaire fake firaalopó,” erapó.

¹⁹Ti Abraham-né ama ai ala yaletaita, mo ti sukutere wh̄i Kótóné ama sāmó kepaaraalopóló kisipa mutu yalepó. Até yaletai, ama naalema Aisak ā sukóló momó kepaayale wh̄i kaae āpa dape salepó.

²⁰Aisak ā Talepaae kisipa tiró bituraalu, ama naale Jekop-ró Isotamo nalopaae betaaire alamó kisipa mutu, foné atimaamo wisiralepó.

²¹Atéyale kaaetóro, Jekop ā Talepaae tūŋ tiki tiró bitu, ā felekemó suk̄airaalu, ama dotó tiki tómó tiróló daalu, naalema Josep-né naale tamo foné wisiróló, Talepaae mo kée yóló momayalepó.

²²Josep kisipa tiróló bitu, ā suk̄aire be ɔe feleke depa, kale Israel fake so wh̄i Isip hae kwia taaróló, torokó faalopóló kisipa mutu, atimapaee ama diri sóro fae yalepó.

²³ Isip hae kwia t̄eteróló kaae tare topo wh̄iné Israel so wh̄iné naalerape dae yóló tukóló mulélipakalepó. Ai fo epatei, Moses-né hamaró alimatamo wini, Talepaae bet̄a tué tiki tiró bitu, ai naale wisinaale daqsóró, wélié sore tuamó a hyó mulalepó.

²⁴ Moses doayóló Talepaae kisipa tiki tiró bitu, a topo wh̄i Fero senaalemané naalepó yaose yóló fo mulalepó. ²⁵ Moses a sawa sukamó maaté tó tikimó felétere dowi ala yaai kisipa muni, Kótóné so wh̄ipaae erótu betere sek̄i ala āpaaekélé erópóló kisipa mutu, Talené so wh̄itamotei touné felepó. ²⁶ Moses a so wh̄i t̄eteróló kaae tare sek̄é Kerisoné ala erótu beteremó, faleyóló halerateré ala kolósu, Isip haemó mole wisi wisi ɔla kolósu yalemó, Kerisotamo betere ala mo doasi ke boleteiné take nalopaae Kótóné dupu wisi melaalopóló kisipa mutu, a ai ala sya felepó. ²⁷ Moses a Talepaae kisipa tiró bitu, kale Isip hae kwia t̄eteróló kaae tare topo wh̄i fopaae buóló, āpaae sek̄i ala eraqsórópóló wini, Isip kwia taaróló felepó. Ti noatepae, aita kelené kelenire sek̄é ama kelereteiné, ama yaai dere ala bet̄a hāle yó taruraalu yalepó. ²⁸ A Talepaae kisipa tiró bitu, Kótóné dot̄eyale wh̄i dele *ensel*-né Israel fakené topo naalerape daqsóró, bosene fele be demó ɔla detere alaró w̄a *sipsip* hupu malené samea dilateré alatamo, Talené āpaae yae ala deté fu betalepó.

²⁹ Kótóné so wh̄i Talepaae kisipa tiró bitu, sonaai w̄ei k̄ela tuamó tukóló, mo ere hae tiki kaaemó atima t̄eyóló felepó. Tétepa, Isip fake atimakélé Israel fake yale kaae t̄eyóló felemó, w̄einé atimatei mo ti alurélipakalepó.

³⁰ Talepaae kisipa tiró bitu, Israel fake so wh̄i w̄eikeró be demó, Jeriko be hulua bopére dopóku bolaa aqró bopé yóló kutu betalepó. Atéyalemó, kale doasi dopóku ama k̄leaanétei kolokóló derepelepó.

³¹ *Moni* saairaalu nópu nuku betale so Rahab a Talepaae kisipa tiró bitu, kale bóe s̄a fele wh̄irape ama bepaae wisiyóló dape salepó. Téyaleteiné Talené fo tukóló dow̄aae fu betale so wh̄i fea dóló kemeróturaalu, a bet̄a hāsókó felepó.

³² Atimané ai yale alarapemó yālo kae me noa fo yaaloé? Kale doasi doi mole kisipa tirale wh̄irape Kideon, Barak, Samson, Jepta, Depit, Samuel, mepaae Kótóné k̄oló wh̄irapené yale alakélé fea dīapaae dekeró ūatei, yaaitere be dē dekeró munipa taalatapó. ³³ Ai wh̄irape atima Talepaae kisipa tiró bitu, mepaae t̄eteróló kaae tare topo wh̄irapetamo bóe dóló atima t̄eteróo, so wh̄i mo wisiyóló kaae taru donoi ala eróo, Talené atimapaee melaalopó yale ɔla mo sóo yalepó. Atéro Talepaae kisipa tiró bituraalu, wh̄i dó nokole hāɔ *layon*-rape k̄ulumu faaralepó. ³⁴ Wh̄i dokole doasi simi surukó fóo, wh̄i dele fosói sepakekélé hāsókó fóo, dua erapó. Atima mo wh̄i b̄epatei, Kótóné doasi fotok̄o bulalepó. Tétu, atima bóe duraalu doasi fotok̄oné kae kae hae kwiamó wale bóe wh̄irape dóló mo ti kemeratepa, mepaae

haşókó fele wh̄rape ti botokó dapo yalepó. ³⁵Mepaae sorape atimané naale senaale ó omarape suk̄aḷetei, momó kepaaratepa atimatamo bet̄amó bitua yalepó. Mepaae so wh̄j atima kisipa tiró betepa, mené doasi susupui ala eróturaalu, dīj teraayóló faraalopa, Talepaae dowi teka fo yae yóló s̄etua yalepó. Ai ala depatei, atima sukutepa, momó kepaayóló Taletamo wisiyóló betaalopóló kisipa mutu, atei kaae fo yaalo meipó, dua ipakalepó. ³⁶Mepaae so wh̄j faleyóló fokosoi ala yóo, mepaae so wh̄j ti dirii k̄epiné dokóló *dipula* beteróo dua yalepó. ³⁷Mepaae so wh̄j kapo duné dóo, mepaae ti ni tikitere *saw* fosóné fosóné tūamó tekéetamo yóo, mepaae bóe dele sepakené dóo, dua ipakalepó. Mepaae so wh̄j h̄oko kuturaalu kutikélé nokole ɣla ó bekélé meitepa, *sipsip* ó *meme* hupu sekaɣ buktua yóo, Atima mo yoleale betepa, susupui alaró kae kae dowi alatamo eróo dua yalepó. ³⁸Atima atei kaae sek̄e su betale so wh̄j kolósu, i haemó betó mole mo so wh̄j kolósu depa, sek̄e sere so wh̄jné atima mo belei aɣróló teraae falapó. Sek̄e sere so wh̄j atima torok̄ó kuturaalu, kópu k̄aae fi tikimókélé, hasi fosómókélé, kapo dolomókélé, hae dolomókélé, h̄oko fité kutua ipakalepó.

³⁹Ai dos̄ayale so wh̄j atimakó mo bet̄j wh̄jnékélé Talené melaalopó yale ɣla sinipatei, kisipa tiró betere ala kilitu, Talené mo wisirapóló atima dukiralepó. ⁴⁰Atimapaee erale alaró d̄apaae eratere alatamo, touróló eraté fóló mo ti kemer̄póló, Kótóné atimapaee erale ala bosenóló, d̄apaae eraaire ala wisinaale ama tukóló mulalepó.

Kótóné ama naale senaale k̄opaae fupa, donoróló deké sua dapó

12 ¹T̄erapa, Kótóné doasi alarape eratepa kelalepóló u bope deté wale so wh̄jné d̄j bopéró beterapó. At̄erapa, Talené atima tao sóro erale alamó kisipa tiratere kilitu, d̄j sururu yóló furaalu, mepaae bi pire ɣla ɣla taae falóo, d̄j hapale dée n̄póló ekeleperatere dowi ala taalóo, yaalopó. Tétu, Talené muló betere d̄jlemó sókó faairaalu, naase h̄ale sururu yóló fótóro tawiepe. ²Atéró furaalu, kisipa tiratere alakélé amatóro kaaróló, mo ti kemeratere alakélé Yesunétóro dua dapó. T̄erapa, d̄ané kelené ai sek̄é ātóró kikéyóló kaae tawiepe. Ti take nalopaae h̄ajtere ala mo eratepa kelaalopóló kisipa mutu, ai sek̄é ā filipaa ni tómo doasi sek̄ei ala sóo, halei ala eratepakélé me ɣla meipóló h̄ale siré fóo yalepó. Atéyale k̄ilipaae ā hepen-paae fóló, Kótóné fea ala t̄eteróló kaae tare tikimó, ama turu naase d̄emó betalepó. ³Ti take dowi ala dere wh̄jrapené Yesutamó bóe duraalu, sek̄ei ala āpaae eratepatei, h̄ale beleté fu betalepó. At̄erapa, dījapaaekélé sek̄ei ala eratepa, dīj fomoyóló haepaae derepaɣsóro, ama ai ere alatóro kisipa muae.

⁴Mepaae wh̄jrapené dowi ala fakerótu betepa, atei kaae dowi ala dorapóló dīané sesé deremó, dīj dóló samea sókó fatere ala ini, teópó. ⁵Ti dījta, Talené ama naalepóló ketek̄e bulótu, ere fo diaaɣ kisipa keteró beterapó. Ai fo i ape.

“Yało naale-ó, Talené ya donoróturaalu dóló supuratepa, ai bete munire ala dere nisi yaqse.

Aita, diaaḡ du betere dowi alamó diḡ foné sirapa, sekeḡ duraalu, hḡyóló taalaqse.

⁶ Ti noatepae, Talené ama hosaa mulu yaala sókó fu betere so whi donoróturaalu dóló supuróo, ama naalepóló dape sere naalerape atimané haşókó fole alamó kwia melóo, dua dapó,” erapó.

⁷ Diapaae sekeḡ ala erótu betepa, ti aita diḡ Talené ama naale donoróturaalu dere alapóló kisipa mutu, beleté fu betae. Ti mé naalekó donoi tupaee fḡpóló, ama alimané foné sóró dele ala dumié? ⁸ Kótóné naale senaale fea haşókó fupa donoróturaalu, supuróló dua dapó. Diḡ haşókó folemó, Talené dóló supurénitepa, ti diḡ ama naale senaale bitini, hḡko naale senaale ai ape. ⁹ Ai fotamo olekeyóló me dere fo i ape. Da fea kḡpaae fole sukamókélé, mo haḡle betere sukamókélé, sekeḡ ala beleyḡpóló fotokḡ bulóturaalu, i haemó betere ayarapené da donoróló supurótua deretei kisipa muae. Atétere alata, atimané mo dono dapóló kisipa mualepó. Ai ala mo ti bosenóló, dané kepe teḡteróló kaae tare Ayané da donoróturaalu dóló supuratepa, ti ama erḡpóló a aḡmó sukóló betenérápó. ¹⁰ I haemó betere dané mo ayarapené da tu wisipaae fḡpóló kisipa mutu, donoróturaalu sawa sukamó maaté dóló supurótua dapó. Tépatei, da Kótóné ama kae ere wisi ala tuamó beterḡpóló kisipa mutu, da kḡpaae fupa ama donorótu beterápó. ¹¹ Donoi tupaee fḡpóló, supurateru sukamó felé dumi, supu dua dapó. Téyaalotei, ai alané donoróló asa dere so whiḡta, take nalopaae hosaa muni deyóló mo dua betere alaró, mo donoi alatamo atima tuamó epa kelaalopó.

¹² Térapa, sekeḡ alané diḡ fótururóló Talené ala diaaḡ erótu beteretei haepaae derepaşsóró, bére hó naase fotokḡ bulatere ala du betae. ¹³ Diaaḡ doalére hó mo ti doyaşsóró, diḡ kwęyaaire tu mo wisiyóló aleyae.

Kótó hḡróló sisópaae eraşsóró hotowaró kaae tawae

¹⁴ So whi featamo bée dóló hḡle sere ala ini, Kótóné ama hosaa muni deyóló dua betere alaró ama kae ere alatamo, diḡ tuapaae erḡpóló, ketekḡ butu betae. Ti Kótóné ama mo kae ere ala munire so whiḡta, Tale mo kelaalomeipó. ¹⁵ Diakó me whi ama hekesere ala sya furaalu, Kótóné hamokoróló haḡle tao sere ala haşókó faşsóró yae. Tétu, diaaḡ ne notamo mutere dowi hasekaḡai kisipa so whi feapaae tokóló, me whi doraşsóró, mo hotowaró kaae tawae. ¹⁶ Diakó mepaae so whi nópu nokole ala ó Kótó faleyóló hḡko betale whi Iso kaae betaqse. Ti Iso aḡta, alimané mómu ḡla ḡla saaire topo naaletei, a wotepa ai mómu ḡlané betḡ be demó naaire ḡla nomatamo dupuyalepó. ¹⁷ Atéyale kiḡlipaae kale sekéné ama alimapaae akélé wisirateru fo yae yóló woletamo yaleteti, alimané ama dere fo mo

wosenipó. Atétepa, a woletamo yalemókélé, ama tué tiki feteyaaire sùni, mo hapólu yalepó.

¹⁸Take Talené so whi fea touyóló bitu, kelené kolóló olaa dere hasi fosó erepó. Ai hasi fosómó si dóo, be mo diliki yóo, doasi beséró hali tikitamo wóo, mepaae mo winé sini alakélé eróo, dua yalepó. Ti diąta, atére hasi fosópaae wénipó. ¹⁹Ai hasi fosómóta, ukulumó wuti hale yóo, mené fo fakeyóló depa wosóo duraalu, atima atei kaae fo wosetere hórapa, me yaşe du betalepó. ²⁰Ti noatepae, Talené atimapaee yóló mulóturaalu,

“Ai hasi daale felekepaae so whi ó hupu, na ó kae kae ęla fupa, ti kapo duné dóló sukunae,”

ere fo atima wosaleteiné faalo wiyalepó. ²¹Moses-né ai hasi fosómó mo winé sini ala du betepa kolóló, i fo erapó.

“Ę mo winé sukuturaalu diri furu furu dapó.”

²²Ti diąta, atéyale hasi fosómó wóló bitini, mió dią betere hasiné doita, Saion-pó. Ti dią wóló ai betere tikita, hepen bemó Kótóné ama tęteróló kaae tare doasi Jerusalem be huluapó. Ti diąta, *ensel*-rape ni sóku kaae mo dekéró touró bitu, hękesetu betere tuąmó wóló ai betere ape. ²³Aita, Talené ama topo naale senaalepóló sóró betero betere so whi fea touró betere tikipó. Ti ai so whiné doita, hepen-mó aseýóló muló beterapó. Ti diąta, so whi feané dere ala taletere Kótó beterepaae wóló, ama take donoróló beterale so whiné keperape betere tikimó, ai betere ape. ²⁴Diąta, ama so whi tao saalopóló yóló mulale kisi fo dirirale tuą whi Yesu beterepaae walepó. Ti ai sekęné ama samea so whiné tikimó apuróturaalu yale foné Abel-né sameané doraee yale fo tęteró beterapó.

²⁵Diąpaae ai fo du betere sekę diąné sisópaae eraşsóró yae. Ti noatepae, Kótóné kutó dirale mo hae whiné so whipaae duraalu, “Diaaę hęko du betere ala taarénitepa, ti Kótóné kwia melaalopó,” dere fo woseni, sisópaae eraleteiné dowi kwia matere ala atimané mo salepó. Atérapa, hepen bemó betere sekęné dere fo sisópaae erateremó, atimapaee ai erale ala mo bosenóló, dąpaae melaaire dowi kwia netéro hąsóko faaloé? ²⁶Take Talené ama fo yalemótei hae wore ipakalepó. Téyaletei, mió ama i ala yaalopóló muló beterapó.

“Taketa, hae maaté yaę woreraletei, mió ti şaró haetamo wusuró woreraalopó,” erapó.

²⁷Momó woreraalopó dere fo bete i ape. Wore ini, dirire alaró ęla ęlatamo ti enópóló, Kótóné aleyóló muló betere ęla ęla whaaló yóló wore deretei, ti ama woreróló mo aluraalopó.

²⁸⁻²⁹Kótóné ama tęteróló kaae tare alata, mené wore worekélé mo eranénipó. Ti dąta, atére ala tuąpaae fóló beterapa, Talepaae mo kée yóló, dą witamo a aqmó sukóló bitu, hękese yaaire ala betą du betaalopa sae.

“Ti noatepae, dą tęteróló kaae tare Kótó ąta, ęla ęla fea doló kemeratere si şu beterapó,” erapó.

Mo kemeróturaalu ketekę bulatere fo

13 ¹Mepaae no netamo yaala sókó fole ala hosaa mo turóné yó tawae. ²Uké wale whi diaaę bepaee wisiyóló dape sóró, ęla melóló firatere ala taaréni, mo yó tawae. Ti noatepae, take mepaae whirape atima mo kęleaa whinė *ensel*-rapetei, mo whi nisyóló dape sua erapó. ³Mepaae no nerape *dipula* betepa, ti diąkélé atimatamo *dipula* betere aę yóló, atima kisipa haęe yó tawae. Tétu, mepaae whirapené naao no nepaae sekeęi ala eratepa, diąkélé ai sekeę sere aę yóló, atima kisipa haęe yó tawae.

⁴Soró whițamo dokotere alata, mo donoi alapa dią feané hale horótu betae. Whiró sotamo dokore ala folokole yaęsóró, so whi kaetamo fiyóo, whikélé so kaetamo fiyóo momókó yaęse. Ti noatepae, atei kaae nópu nokole alaró kae kae nópu nokole alatamo du betere so whița, Kótóné taleyóló dowi kwia melaalopó. ⁵Dią betere tuąmó *moni* mo doasi bete mole ęla nisyóló diąné tuę tiki turó ai ęlapaae momókó mulaęse. Téni, meteró ęla ęla mupa, ti aitóró sųpóló kisipa muae. Ti noatepae, Kótóné duraalu,

“Ę diąțamo betereitei taaróló, metikpaae mo faalomeipó. Téturaalu, yaęo dią tao su betere alakélé haęe yótóró tawaalopó,” erapó.

⁶Ai fo wosetu dą whaaliani, halaainé i fo dua dapó.

“Talené ama ę tao sóró mo wisiyóló kaae tareteiné, mo whinė ępaae noa kaae sekeęi ala eratepa ę wiyaalomeipó.”

⁷Take Talené alamó folosóró fóló, diąpaae Kótóné fo i ape yóló yó melale whirape atima Talepaae kisipa tiró bitu du betere ala kaae kolóló, noa kaae du wisi olepa, ti ai ala diąnékélé sųróló yae. ⁸Yesu Kerisoné ere alata, take bitiré walepaaekélé, mió i betere alimókélé, nalo betaaire alimókélé, mo betą kaae alatóró haęe yó tarapó.

⁹Térapa, mió diaaę wosetu betere fo wisi taaróló, kọpaae falaairaalu, mepaae whirapené kae fo yó matepa, mo dere nisyóló wosaęse. Kótóné keletómó wisirapó yópóló, ąpaae moma yóló nuku betere ęlané atima fotokọ bulóló wisiraaire fotokọ bunipó. Tépatei, dą fotokọ buóló wisiyóló beterópóló, Talené hamokoróló tao sere ala dą tuąpaae eratepa, ai ke bole alané betą dą mo wisiranérapó. ¹⁰I haemó mo so whimó Talepaae momaratere whirapené dąné momatere kapo tómó bilitere ęla naaire sųnipó.

¹¹Mo so whimó Talepaae momaratere topo whi *bulmakau* hupu samea sóró Kótópaae momaraai, mo kae tukóló muló betere be kepaae fóló, so whiné dowi ala kemerópóló ai samea dilótua dapó. Tétua deretei, mo hupuné tikita, ti so whi betere tiki taaróló, be bela dęmó sųęlaa dalótua dapó. ¹²Atétere kaae, Yesuné ama sameanétóró so whiné dowi ala kemeróló, mo kae so whi beteróturaalu, ą doasi sekeęi ala sóró doasi

be hulua bolaare dopóku aomó sukalepó. ¹³Térapa, ama tikimó sale halei ala dapaaekélé erópóló, be taaróló a sukale tikipaae faalopa fiépe. ¹⁴Ti noatepae, da mo ti betaaire doasi be hulua mekó i haemó tənipó. Téretei, take da mo ti betaaire doasi be hulua kelaai kisipa mutu, da kaae tawóló i betere ape.

¹⁵Térapa, Yesuné da fotokó bulatapa, mo wisi ɔla Kótópaae mótu dere kaae, Kótóné ama doi sóró horatere ala suka fea yó tawaalopa sae. Ti da teteróló kaae tare Kótó a etei kaae Tale beteraóló, ama doi sóró horatere alata, kutómó ɔla wisi su dere kaae erapó. ¹⁶Mepaae ɔla ɔla yaɣɣatere so whi tao sóró matere alaró eratere wisi alatamo kisipa keteréni, haɣe yó tawae. Ti atei kaae alata, Talepaae haɣe matere ɔla wisi kaaepóló Kótó a mo hekeserapó.

¹⁷Diɣ Keriso so whi kaae tare whiɣrapené dere fo wosóló, atimané teteróló kaae tare aomó betae. Take nalo Talené atimapaee so whi netéro kaae tawaleé? yóló wosetepa, atima etéro kaae tawalepóló tokó melaalopó. Atima kutó hekesetamo diyópóló atimané dere fo wosóló sya fae. Ai ala initepa, ti atimakélé kisipa seketamo dituraalu, atimané ditere kutóné diɣ tao sere alakélé yaalomeipó.

¹⁸Talené da tao sópóló momarótu betae. Dəné du betere ala dənétei taleyalemó, so whi dilikitere ala me bunipó. Dəné du betere ala fea so whiné taleyóló, mo dono ala dapó yópóló, i ditu betere ape. ¹⁹Yaɣo diɣpaae i dere fota, e diɣtamo betaai hapale wópóló, momarae yóló dapó.

²⁰Kótóné so whi tao sóró mo ti muó tawaaire fo, Yesuné ama sameané diriróló mulalepó. Atéreteiné, bōe firóló mo dua betere ala kaarótu betere Kótóné, da teteróló kaae tare whi Yesu a momó kepaaró beteraóló. Atéro kepaarale seké aɣa, Talené *sipsip* hupurape kaae tare doasi fotokó bole topo whi beteraóló. ²¹Ai Kótóné ama kisipa mole ala diaaɣ mo sumó erópóló, amatei wisi wisi alaró wisi tuétamo diɣ tuɣpaae mo sɣraalo ai ape. Atétu, Kótóné a hekesese yaaire ala Yesu Kerisoné da tuɣpaae erópóló yae. Ai sekéné doi doasi mulóló, hale sóró horatere ala haɣe deté fu betae. Mo kée téyópóló yae.

²²No nerape-ó, yaɣo haɣlekeróló i dere asəta, diaaɣ wosóló kisipa yaaitere sɣ i dere ape. Térapa, Kótóné ala etéro erae yóló asəmó keteké bulóturaalu, i deté wou betere ma fo wosaalo hō yaɣse.

²³Dəné no Timoti *dipula* sókó wóló beteraóló, diɣpaae i dere ape. A e beterepaae hapale wapa, ti dāmo wusuró diɣ keɣe waai kisipa mutapó.

²⁴Diɣ teteróló kaae tare whiɣraperó Kótóné mo kaae betero betere so whi featamopaae yaɣo kɣleó dapó yae. Itali hae kwiamó wale Keriso so whinékélé diɣpaae kɣleó dapó. ²⁵Talené ama hamokoróló tao sere ala diɣ fea tuamó muó tanópóló yae.